

Cun agid da bastuns han creà Jachen Janett e las participantas da ses curs differents ritems.

FOTOS F. ANDRY

Tar il chant èsi er flot da sa muventar.

«Turnads a chasa cun bleras ideas novas»

Curs da diriger, quest onn cun ina purschida en pli

DA FLURIN ANDRY / ANR

Passa 25 personas s'han participadas l'emna passada a Landquart al curs da diriger in chor. Quest onn è vegnì offert er anc in curs areguard il ritem e'l moviment en la chanzun.

«Curs da diriger organischa l'Unìon chantunala da chant dal Grischun (UCG) gia dapi passa 25 onns», declera Gieri Spescha, commember da la cumissiu da musica. Ch'ìls curs duessan esser in agid per tut quels che sorprendian l'incumbensa da diriger in dals blers chors grischuns.

Dal 1999 e l'onn passà han gù lieu dus curs da diriger. Sco cuntinuaziun è vegnì purschì quest onn dals 5 als 10 d'avust a Landquart en il Plantahof il curs da diriger II. Il manader dal curs era il magister da musica Iso Albin. Agid ha el survegnì da Paul Steiner e da Barbara Böhi, tuts dus lavuran al conservatori da Turitg / Winterthur.

Bundant la mesadad è turnada

«Sco emprim han ins vulì approfondar las enonuschientschas da l'emprim curs», ha declerà Iso Albin. Ch'ì l'haja fatg grond plaschair ch'el enonuscheva la buna mesadad dals participants, «e jau hai vis l'emna passada quant grond progress ch'els han fatg en il fratemp.»

Nov tar il segund curs eran tenor el tranter auter «chaussas d'interpretaziun, da dinamica e tge ch'ins duess far cun il man sanester.» L'impurtant era sco ch'el ha ditg che mintgin haja pudì diriger savens: «Pliras giadas al di era el u ella davant ina gruppa u davant l'entir chor.» Ch'el haja gù qua l'agid da Gieri Spescha che surprendeva adina puspè ina da las gruppas. «E Paul Steiner ha mussà cun blers exercizis co ch'ins stgaur la vusch.» Per emprender er pli bain co ch'ì funcziuna l'atgna vusch ha gù mintgin dals 18 partecipants l'ocasiun da duas mesas uras d'instrucziun da chant solistic tar la chantadura da professiun Barbara Böhi. «Il curs m'ha plaschì fitg bain e nus avain empris bler er per la pratica», ha ditg Beat Rischatsch, il qual surprena d'atun la direcziun dal chor viril da Panaduz. Hansruedi Strahm, il dirigent dal chor masdà da La Punt Chamues-ch ha agiunt ch'els hajan survegnì er blers buns cussegls en connex cun la tschernà da las chanzuns.

Mintg'onn in auter modul

Iso Albin ha infurmà che l'UCG veglia porscher sper ils curs da diriger dad ussa davent en furma da modul mintg'onn er in auter curs che haja da far cun il chant. «L'idea è ch'er las dirigentas e'ls dirigents ch'èn en la pratica possian sa perfecziunar puspè en in u l'auter regard», ha ditg Jachen Janett, ed ha numnà p.ex. in curs per scolar l'udida, «causa che tar ils curs da diriger è impurtanta surtut la tecnica vegn l'udida dals accords etc. in

zic a la curta.» En il center dal curs ch'el ha dà l'emna passada era il ritem: «Las set partecipantas ed jau ans avain occupads da differents ritems ch'ins chatta surtut en la musica africana ed afroamericana.» Ch'els hajan fatg blers exercizis cun il corp, p.ex. cun chaminar sin in puls entant ch'ìls mauns faschevan insatge auter, u cun agid da bastuns ritmics. Da mardi davent era preschent er ses frar, Curdin Janett: «L'expert per il ritem, surtut en il jazz, è en sazez Curdin, perquai sun jau fitg cuntent ch'el ans ha accompagnads al clavazin», ha ditg Jachen Janett.

«In curs fitg intensiv»

La motivaziun per frequentar quest curs era per las bleras da las partecipantas l'ocasiun da sa fatschentar ina giada cun ritems insolits. «Jau leva er emprender co ch'ins po introducir e mussar il meglier chanzuns in zic pli ritmicas», ha ditg Ida Cadalbert, la quala dirigia il chor maschadà da Haldenstein. Er Rita Ulbrich-Cadotsch ha fatg il curs or da quel motiv: «Jau hai nempe l'intenziun da chantar cun il chor maschadà dad Ardez l'ina u l'autra da questas chanzuns.» Ch'ella haja badà ch'ìl ritem possia esser ina chaussa fitg difficila, ha'la agiunt, «la saira eri adina stanchla morta.» Elisabeth Pieth, la dirigenta dal cor da dunnas Ars Donna a Domat, ha manegia ch'ellas hajan empris ina pruna, «e jau m'allegr da pudair empruvar da realisar in pèr da questas novas ideas.»

Avant che chantar ston ins stgaur la vusch.

Gieri Spescha dirigia uschiglio il chor maschadà da Vrin.

La chantadura da professiun Barbara Böhi (san.) ed ina da sias scolaras.

Iso Albin e Paul Steiner (da san.) han dat blers cussegls als partecipants.

Chantà vegniva perfin durant la pausa.